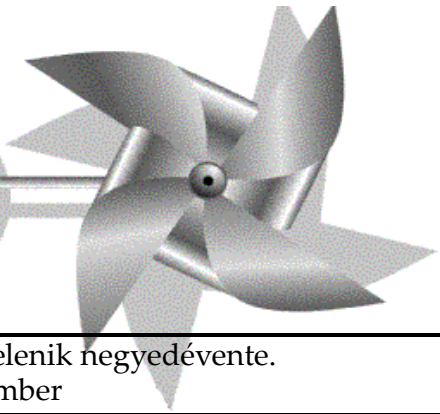

FORGÓ

A Kiss Áron Magyar Játék Társaság lapja. Megjelenik negyedévente.
XIII. évfolyam 4. szám, 2012. december

Kedves Tagtársak, Barátaink, Boldog Új Évet kívánunk!

Áradtak hozzánk a jókívánságok az ünnepekre és 2013-as új évünkre. Hálásan köszönjük, hogy figyelnek munkánkra, elnézést kérünk a jelen, összesített köszönetmondásért. Reméljük a legjobbakat és szívből kívánunk kedves Mindnyájuknak minél jobb 2013-as esztendőt, minél több jóízű és eredményes együttműködést.

Felgyorsultak eseményeink: egymást követték és követik *kiállításaink* az „Orlayban”. Nagy élmény volt november–decemberben Annus Ferencné miniatűr enteriőrjeit együtt látni, különleges alkotásait, mint fotólabor, fényképész műterem, gyógyszertár, a kirándulók hegye a négy évszakban... Aki látta, megcsodálta.

Folytatódik sorozatunk: január 26-án délelőtt Szabóné Bognár Mária babái, mackói első gyűjteményes kiállításának megnyitójára – amely igazi műhelybemutatóval, szakmai megbeszéléssel folytatódik – nagy szeretettel várunk minden babást és érdeklődőt! Illiszné Kováts Ildikó *Cserépbabák – mesebábok* című kiállításának megnyitóját március 9-ére tervezzük. A kiállítás sorozatba bekapcsolódni kívánók jelentkezését is szívesen fogadjuk.

A *papírmásé babakészítés* már megállíthatatlan: havonkénti találkozókka folytatódik, be lehet kapcsolódni és a hét közben dolgozók számára szívesen tartanának egy-egy programot szombaton is, ha van rá jelentkező. Kéretik jelezni! *Róza baba* rövidesen menysz-

szonyi ruhát ölt, ebben várják a babákat a győri babakészítő versenyre, amelynek további kitüntetett témája a család. A visegrádi *történelmi bábú* készítő pályázatra is készülhetünk, sőt, az Érsekújváron nagy sikert aratott királyok, dámák és lovagok újabb szlovákiai helyszínre, Privigyére kaptak meghívást, tehát kérjük a már eddig részt vettek és mindazokat, akik valaha is történelmi alakokat készítettek, hogy kapcsolódjanak be mind a tárgykölcönzésbe, mind majd a kiállítás látogató kirándulásba – ami az érsekújvári kiállítás alkalmával is felejthetetlennek bizonyult!

A fehérvári Hetedhét Játékmúzeum nagy-szerű májusi megnyitója, októberi konferenciája után újabb meghívás érkezett tőlük: máris megjelent a kiállítás új katalógusa – a gyűjtemények újszerű feldolgozása – amelyet a január 31-i bemutató alkalmával jelentős árkedvezménnyel kínálnak.

Készülünk – készülnénk – negyedszázados fennállásunk alkalmából nagy, a játék különböző szakterületeit felölelő konferenciára, amelyhez hasonló utoljára 2000-ben, a Millennium évében Székesfehérvárott rendeztünk, és amelynek érdekében benyújtott pályázataink eddig nem arattak sikert. Reméljük, idén, a „huszonhatodik évben” találkozunk majd ezen a konferencián!

Dr. Györgyi Erzsébet
elnök

Meghívó

Babák, mackók a kezemből...

*Szabóné Bognár Mária ezüstkoszorús
babakészítő gyűjteményes kiállítása*

Társaságunk alkotó tagjai kiállítás-sorozatának keretében január 26-án, szombaton 11 órakor nyíló kiállításon mutatjuk be az elismert baba- és mackókészítő munkásságát

1118. Bp. Orly utca 2/b alatti klubhelyiségünkben. A kiállítást megnyitja dr. Györgyi Erzsébet. A megnyitó után az alkotó műhelybemutatója következik, a

bemutatott műveket méltatja Tóth Éva papírszobrász, papírmasé programunk több éve sikeres vezetője, és Gémesné Deák Júlia, a Játék Céh elnöke, textiljáték készítő. A résztvevők bekapcsolódhatnak a kö-

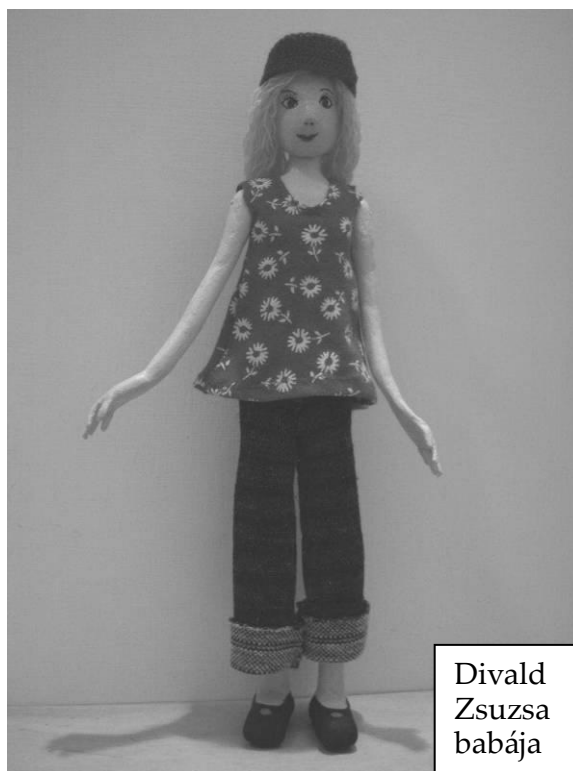

tetlen beszélgetésbe. Szeretettel várjuk a babakészítőket, akik

műhelytitkokat leshetnek el, a pedagógusokat, szülőket, családokat, gyerekeket, akik igazi szeretetre méltó, aranyos babákban és mackókban gyönyörködhetnek,

egy elhivatott alkotó sokévi munkájának természetét láthatják. Megtekinthető csütörtök délutánonként 14–18 óráig, szombat-vasárnap 10–16 óráig, március 3-ig.

Papírmasé klub alakult tanfolyamunk résztvevőiből, havonkénti találkozással, műhelymunkával. Az őszi, egy előadásból és három alkotó délutánból állt tanfolyam végén a résztvevők úgy döntöttek, hogy a papírmasé foglalkozásokat a továbbiakban klubformában folytatják, a klubfoglalkozásokat továbbra is Tóth Éva papírszobrász vezeti. Találkozás általában a hónap harmadik péntekén 14 órától 18 óráig az Orly utca 2/b-ben, tehát január 19-én és február 15-én. Március 8-án,

Divald
Zsuzsa
babája

mivel a harmadik szerda 15-e, a negyedik, 22-e épp a győri kiállítás-megnyitó előtti nap. A részvétel díjmentes, de a költségek fedezésére alkalmanként 2000 Ft összegű támogatást kérünk. Többek kérésére felmerült, hogy időnként szombati összejövetel is legyen a hétköznapi elfoglaltság miatt jönni nem tudók kedvéért, kérjük őket, hogy részvételi szándékukat beszéljék meg a klubvezetővel: totheva17@t-online.hu, tel.: 201-8129, 30/543-8026. Szeretettel várjuk a régi és új masékat az igazi alkotói légkörű találkozókra, ahol szebbnél szebb félkész és kész művekkel (is) lehet találkozni!

Róza baba mint menyasszony

Az ezévi győri babakészítési pályázati kiíráshoz csatlakozva, Róza baba programunkat menyasszony-öltöztetésre szenteljük. Február 8–10-én (péntek–vasárnap) 10–18 óra között Orlay utca 2/b alatti helyiségünkben Róza babára móri menyasszony öltöztetését (Varga Marianna néprajzi gyűjtése alapján) vezető Zorkóczy Miklósné, a népművészet mestere. Jelentkezés, előzetes megbeszélés a programvezetővel: tel.: 295–1196, zorkoczy1935@t-online.hu. Szeretettel várjuk a gyakorlott Róza babásokat és munkájukhoz sok sikert kívánunk!

„Játékszörny” fajáték-kiállítás – avagy válogatás 15 év fajátékaiból című időszakos kiállítás nyílt a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának **Erdészeti Múzeumában** (Eszterházy-palota, Sopron, Templom u. 4.) 2012. december 5-én 16 órakor, megnyitotta prof. em. Dr. Winkler András Széchenyi-díjas. A kiállításon Dr. Gerencsér Kinga egyetemi docens által elindított és vezetett Fajátékgyártás című tantárgy keretében a Faipari Mérnöki Kar hallgatói által készített munkák láthatók. A kiállítás megtekinthető H–V.: 14–18 óráig, szerda kivételével 2013. január 31-ig.

A Hetedhét Játékmúzeum – Moskovszky és Réber Gyűjtemény – új kiállításvezető kiadványának bemutatójára várják szeretettel az érdeklődőket, a Múzeum barátait január 31-én 16 órára a Hetedhét Játékmúzeum (Székesfehérvár, Oskola u. 2–4., a Városház térnél) Réber termébe. Köszöntőt mond Szűcs Erzsébet, a Városi Képtár – Hetedhét Játékmúzeum igazgatója, a kötetet bemutatja dr. Györgyi Erzsébet. A kötet szerzői: dr. Nagy Veronika

és Gärtner Petra. A gazdagon illusztrált kiadvány ára 1200 Ft, a könyvbemutató napján 700 Ft-os, kedvezményes áron lehet megvásárolni!

Információ: Tel: 22/202–601; e-mail: hetedhetmuzeum@szekesfehervar.hu; Honlap: www.hetedhetmuzeum.hu

„Kirakó” címmel szabadegyetemi előadás-sorozat indult a Hetedhét Játékmúzeumban, amely tudományos szempontból ismerteti a gyűjteményt. Az első félév témái:

Január 15. – A Moskovszky-gyűjtemény vallásos tárgyai. Előadó: Smohay András, az Egyházmegyei Múzeum igazgatója

Február 19. – A Lenci baba története. Előadó: Zsidek Katalin restaurátor

Március 12. – Ami tapad, az ragad! Egy panorámaszínház restaurálása. Előadó: Sor Zita, restaurátor

Április 16. – Polgári életmód a dualizmus

korában. Előadó: Dávidné Horváth Enikő, történész

Május 28. – Zenegépek a Moskovszky-gyűjteményben. Előadó: Mednyánszky Miklós, verklis

Június 11. – Miért (ne) utáljuk a porcelánbabákat? Előadó: Nagy Veronika, néprajzkutató

Az előadások kezdési időpontja: 16.30 óra. Helyszín: Hetedhét Játékmúzeum, Réber terem.

Információ: Tel: 22/202–601; e-mail: hetedhetmuzeum@szekesfehervar.hu; Honlap: www.hetedhetmuzeum.hu

Karácsonyi játékok, képek: időszaki kiállítás – Szórákaténusz Játékmúzeum és Műhely, 6000 Kecskemét, Gáspár András utca 11. Rendező: Kalmár Ágnes művészettörténész, Szabóné Bognár Anikó néprajzkutató.

Az ünnep örömét, meghittségét őrző kicsi játékok, könyvek, fenyődíszek mellett a Magyar Naiv Művészek Múzeumának gyűjteményéből válogatott, régi karácsonyokat megidéző festmények teszik teljessé a kiállítást, amely február 2-ig, hétfő és vasárnap kivételével 10–16 óráig látogatható.

Info: telefon: 76/481–469,
e-mail: muzeumesmuhely@szorakatenusz.hu.

Játékkország

A bakelit Pobjedától a holdautón keresztül a bűvös kockáig – a magyar játékgártás történetét mutatja be 1945–1989 között a Játékkország című kiállítás a Közlekedési Múzeumban. A tárlat a játékokon keresztül a korszak gazdaságirányítási rendszerébe és az ipari termelés sajátosságaiába is bepillantást ad.

A kiállított több mint 300 játék között láthatók prototípusok, filléres trafikárúk, illetve olyan játékok, amelyek évtizedeken keresztül min-

den gyerekaszobában megtalálhatók voltak, valamint olyanok, amelyek 50 éve népszerűek és a mai napig kaphatók. Sok közülük működés közben tekinthető meg.

A kiállítás a gyártási folyamatokba is bepillantást enged, így a látogatók találkozhatnak a mindmáig népszerű „retró játékokon” felül olyan egyedi ritkaságokkal is, mint az Ikarus 630-ast mintázó „Elektróbusz” egyetlen fellelhető prototípusa, a 0-ás méretarányú Kandó-villanymozdony tanulmányterve, illetve azok az eredeti műszaki rajzok, amelyek alapján a legnagyobb hazai játékgártó vállalat, az egykori Lemezárugyár népszerű játékeit gyártották.

A kiállításban berendeztek egy ’70-es évek végi panel lakásbelsőt, a korra jellemző játékokkal, illetve egy 1950-es éveket idéző játéktervező irodát, ahol a ideológiai szempontok alapján tervezték az új játékokat.

A játékok – hasonlóan szinte minden magyar termékhez – 1945 és 1989 között jellemzően három szektorban, az állami vállalatoknál, az ipari termelőszövetkezeteknél (az ötéves tervek előirányzatai szerint), illetve a maszekoknál, a sokszor túrt, néha támogatott kisiparosoknál készültek. Így a játékokon keresztül bepillantást kapunk az egykori magyarországi szocialista tervgazdaság ipari és gazdasági szerkezetébe is.

A kiállításához jelentős mértékben hozzájárultak a magángyűjtők, akik gyűjteményük féltett kincseit bocsájtották a múzeum rendelkezésére.

A kiállítás 2012. december 6 és 2013. június 19 között látogatható a Közlekedési Múzeumban. (A Múzeum honlapjáról.)

Spiele der Stadt – Játsszik a város

Szerencse, nyereség és időtöltés
Bécsi játékiállítás.

Október végén egyéb ügyeim Bécsbe vezényeltek és jártamban-keltemben a városban hatalmas plakátok és kisebb oszlopragasztványok ötlöttek hívogatóan a szemembe, míg egy turista információs irodában az orrom előtt stóckban állt a gyönyörű leporellós szórócedula: SPIELE, SPIELE, SPIELE...

Spiele? Gyerünk a Wien muzeumba! Egyébként is érdemes oda betérni, de most a földszinti kiállítótermek játékoknak adnak helyet. Mindegy, milyen sorrendben nézzük, ám figyeljünk a felosztásra!

A társasjátékok rövid történetét bemutató pannó alatt feltűnt egy porcelán baba, a Flört – kérdés-felelet játék főszereplője, melynek hajtogatott papírszoknyája rengeteg pajkos kérdést rejt, mármint a XIX. századi kor etikettje szerint. A legrégebbi egy 1700-ból származó gyerekjáték.

Az egykori osztrák játékkészítők gyors reakcióját jellemzi az 1875-ben gyártott, szép kivitelezésű „Az osztrák tengerészet legutolsó északi-sark expedíciója 1872–74.” című társasjáték, mely bizonyosan a nemzeti büszkeséget volt hivatva kidomborítani.

A billiárd játékok egy video- és hangeffektussal csábítanak egy kis kibicelésre. A kártyajátékok között egy szép szecessziós tarokkártya vonzott 1906-ból Josef Glanz műhelyéből. Majd a sakkjátékok következtek. Az első nagy nyílt lottójátékot 1475-ben rendezték Bécsben és egy fesztivál költségeit fedezte a nyereség. Nem is olyan rossz ötlet! Az asztali lottók közül a „Kakelorum” nevű látható a prospektuson is, egy hölgy abroncszoknyáján spirálozik a golyó, hogy az alatta lévő számok közül egyen találja meg nyugalmát.

A játékok és a város részben városépítőkre, az első legora, villamosépítőre és a bécsi városkörnyéki vasutat beutaztató társasjátékra csodálkozhatunk többek között.

A bécsi játékfeltalálók is kaptak egy termet, közöttük, Franz Weigl, a népszerű Scrabble játék első kitalálója, amit Typ-Dom néven forgalmazott kevesebb szerencsével, mint később amerikai újrafeltalálói. Az előbbi ki is lehet próbálni a kiállításon. Másik szerencsé-

sebb feltalálótársát, Ferdinand Piatnikot senkinek sem kell bemutatni. Johan Korbuly mérnök Matador építőjátéka száz évig piacon maradt és ma Bécs büszkesége, bár már megvásárolni csak régiségkereskedőknél lehet. (Ide tartozik, hogy a Mariahilfer úton az Osztrák Elektromos Művek Irodaházában is van egy Matador kiállítás.)

A kültéri játékoknak fényképen állítottak emléket, bár van egy kis sarok, ahol a kisebb gyerekek is kipróbálhatnak szobornak készült játékot – vagy fordítva? (j) Ezen kívül, videón is meghallgathatjuk az utcai játékokat még valamikor játszott idősebb adatközvetítők élménydús elbeszéléseit.

A reform tanmenetekkel kapcsolatos játékok is szerepet játszottak Bécs város iskoláiban már az 1840-es évektől Fröbelnek köszönhetően. Franz Cizek a századforduló előtt már bevezette a szabadba engedett képzeletet kifejező, aktív művészeti tevékenységet iskolák szerte.

A politikai propaganda játékok pannói között szomorúan láthatjuk az I. Ferenc József császár jubileumára kiadott tarokk kártyákat 1848-ból és a náciizmust éltető darabokat is.

A büntett és játék részben, megtudhatjuk, hogy Bécsben a XVIII. századtól számon tartották a hamiskártyásokat, de sajnos van még bőven egyéb információ is.

A tiltott játékok régen sötét hátsó szobákban folytak, de ma az interneten keresztül is találhatóak ilyenek, bár 2011-től ezek betiltásáról törvényben határoztak.

Magyarázatra kerül a „Das Bummerl” szó is, vagyis a játékban vesztes fél táblán történő megjelölése és publikus megszégyenítése. Hát ez nem volt fair játék éppen!

A kijáratnál látható egy működő Flipper tivoli típusú nyerőgép 1975-ből. Nekem első külföldi élményeim közé tartozott, mert, amikor szüleimmel ausztriai körutazáson vettünk részt Trabantunkkal, minden kis fogadóban, étteremben voltak ilyen gépek és én csodálattal néztem a csillogó, csörgő, világító, zajos gépeket... és néha, én is kaptam egy-egy schillinget, hogy megpróbáljam megakadályozni az acélgolyó célbaérését, persze, mindhiába.

A kiállítás kísérő szövegét angolra is lefordították, de a gyönyörű, több száz oldalas képes katalógus csak németül kapható.

A kiállítás megtekinthető: 2013. április 2-ig a Wien Múzeumban, a Karls Platzon a Karls Kirche mellett. Bp.-ről induló busz végállomásától – az UNO City vagy Austria Center, az U 3-ra szállni Stephansplatzig, ott átszállni az U1-re Kaisermühle VIC megállóig.

Aki nem tudna elmenni, ízelítőt kaphat a <http://www.wienmuseum.at/de/ansicht/ausstellung/spiele-der-stadt-glueck-gewinn-und-zeitvertreib.html> internetes oldalon.

Jó szórakozást hozzá!

Rocháné Búdy Annamária
anna_budy@yahoo.com

Régi idők karácsonya címmel nyílt kiállítás Karlócai Marianne játékgyűjteményéből a Thury vár márványtermében (8100 Várpalota, Hunyadi Mátyás tér 1.) december 13-án a Szindbád Nonprofit Kft. Szervezésében.

Maszkok és maskarák

Kiszely Melinda tagtársunk kiállításának megnyitója január 25-én 19 órakor lesz a Cserepes Kultúr Café-ban, 1144 Bp. Vezér út 28/b).

Bevezetőt mond: Heidinger Zoltán, énekel: Németh Dóra.

Aprók tánca Gyermektáncház a Hagyományok Házában

Szeretettel várják a játszani, táncolni, énekelni, kézműveskedni vágyó gyerekeket és szüleit, akik szeretnék megismerni az évkörhöz tartozó ünnepeink és jeles napjaink szokásaival! Minden héten más hangszerből szól a talp alá való: duda, tekerő, citera, furulya, hegedű, kontra, bőgő, koboz, gardon. A táncházak péntekenként 17.00–18.30-ig tartanak a Hagyományok Háza (1011 Budapest, Corvin tér 8., földszint) közösségi termében.

Az új év első alkalma 2013. január 4. A belépődíj: 500,- Ft/fő (2 éves kor felett, gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt).

Információ: Legeza Márta, tel.: 1/225–6086,
www.hagyomanyokhaza.hu,
hfoig@hagyomanyokhaza.hu.

Érdemes a honlapot meglátogatni, további gyermekprogramok: Mesterségünk címere, Jeles napok,

Találkozás a néphagyománnyal, Rendhagyó órák – hagyományismereti foglalkozások, stb.

A szerk.

Meghívó a Fővárosi Önkormányzat Óvodája játék tárgyú szakmai rendezvényeire

„Az életre kelt képzelet” – bábozás – a báb mint motiváló eszköz – kooperáció, kreativitás, fantázia – január 31.

„Probléma – helyzet – megoldás” – Dráma-játék alkalmazása különféle nevelési helyzetekben – konfliktuskezelés – közösségformálás – február 21.

„Mese így is—mese úgy is” mesefeldolgozás – drámapedagógiai módszerekkel – „Mesét másként” módszerrel – március 7.

„Madár a fán csalogat téged” – Madarak és fák napja a Városligetben – szenzitív játékok – zoopedagógiai módszerek – játéktanulás a felnőttek számára – április 25.

Helyszín: 1068 Bp. Városligeti fasor 30. Szívesen látják tagtársainkat előzetes jelentkezéssel: Puskás Zsuzsanna, puskaszs@invitel.hu, 321–9543.

N. Kiszely Melinda mackógyűjteményének kiállítása 2012 december 13-án nyílt meg az Erzsébetligeti Színház (1165 Bp., Hunyadvár utca 43/b) Harmónia termében. Megtekinthető 2013. január 13-ig.

A közel háromszáz kisebb és nagyobb mackó otthonosan belakja a teret és próbálja meghódítani a látogatók szívét!

Tel.: 401–3060,
www.kulturliget.hu
info@kulturliget.hu
www.facebook.com/kulturliget

Pályázatok

XVII. Nemzetközi Babakiállítás és XVII. Országos Baba- és Mackókészítési Verseny

Győr, 2013. március 23–április 04,
Győri Művészeti és Fesztiválközpont,
Zichy-palota

Saját készítésű porcelán babák, textilbabák, népviseletes babák, egyéb anyagokból készült babák, babaöltöztetés, babaházak, babaszobák, babakellékek, mackók stb. versenyeztetése. Egy kategóriában egy versenyző maximum 3 munkát (babát, mackót ill. életképet) nevezhet be. A kiállítandó munkák beküldési határideje: 2013. március 12. Kiállítás megnyitó: 2013. március 23. Jelentkezési lap beküldési határideje március 1. A versenyen csak a határidőre beérkező, a nevezési lapon szabályosan benevezett alkotások vehetnek részt.

A beküldött babákról, mackókról leírás mellékelendő (anyaga, mérete, esetleg útmutató a kiállítás módját illetően). A népviseletes babáknál a viseletek hitelességének bemutatására fotót, vagy szakirodalom mellékletet kéretik csatolni.

Az alkotások postán történő visszaküldésére nincs lehetőség, a résztvevők gondoskodnak babáik és mackóik kiállítás utáni elszállításáról.

A verseny nevezési díja: 2.000,- Ft/ baba, mackó, illetve kompozíció, A Magyar Bababarátok Egyesülete tagjai számára 1.500,- / baba, mackó, kompozíció. A nevezési díj befizetése a helyszínen készpénzben a babák, mackók leadásakor, vagy utalással a 11737007–16718380 OTP Bank Nyrt. számlaszámra. (közlemény rovatba beírandó: az Országos Babakészítési Verseny nevezési díja! Az utalást igazoló bizonylat másolatát a nevezési laphoz kell csatolni!)

Zichy-palota – Győri Művészeti és Fesztiválközpont, 9022 Győr, Liszt F. u. 20.

www.fesztivalkozpontgyor.hu,
www.babakiallitas.hu

Tel.: 96/311–316, 96/320–289.

Keglovich Ferencné szervező

A Kiss Áron Magyar Játék Társaság továbbra is díjazza a legsikerültebb játék babákat, mackókat. Vállalja Orlay utcai helyiségében a babák, mackók összegyűjtését Győrbe szállításra, március 11-én,

hétfőn 9–10 óra között, kérjük, aki erre igényt tart, tudassa előre (gyorgyie36@t-online.hu, 20 493 5412. A visszaérkezettek fogadását hasonlóképpen megoldjuk. Az alkotóktól kérjük az átvételre, átadásra meghirdetett időpontok betartását, mivel tárolásra nincs lehetőségünk.

Országos történelmi kosztümös bábukészítő pályázatot hirdet 13. alkalommal a visegrádi Mátyás Király Múzeum és a Szent György Lovagrend Társaságunk együttműködésével. A pályázatra szívesen fogadnak Visegrád történetének bármely korszakát képviselő alakokat, javasolt téma azonban: a visegrádi királytalálkozó (1335) – vagyis Anjou kor, a lovagkor szereplőinek élete és kultúrája. A korszak jeles alakja volt például Toldi Miklós. (A királytalálkozó résztvevői voltak: I. Károly Róbert, Luxemburgi János cseh király, Károly morva őrgróf, III. (Nagy) Kázmér lengyel király, I. Rudolf szász és III. Boleszláv sziléziai herceg, a német lovagrend képviselői és népes kíséretük.) A pályázatra érkezett bábuk a Nemzetközi Palotajátékok alkalmából kiállításra kerülnek, a legkiválóbb alkotások díjazásban részesülnek. A beadási határidő július elején várható, pontosan a későbbiekben jelölik ki. A budapesti pályázók bábúit szokás szerint Társaságunk fogja összegyűjtve átadni a pályázatonak, kérjük az előzetes jelentkezést, hogy az összegyűjtés időpontját közölhessük (gyorgyie36@t-online.hu, 20 493 5412).

Középkori és reneszánsz királyi udvartartás

Bábuk történelmi viseletben

Folytatódik a Visegrádon már szerepelt bábuk diadalmenete Szlovákiában! A 2012-ben Érsekújvárott nagy sikert aratott kiállítás meghívást kapott Privigyé múzeumába, április 4-én nyíló, mintegy három hónapig fennálló kiállításon bemutatásra. Kérjük a tavalyi kiállítás résztvevőit, de rajtuk kívül mindazokat, akik visegrádi bábukiállításon bármely évben e témában készített alkotásaikkal szerepeltek, hogy szíveskedjenek ismét rendelkezésre bocsátani azokat. A tárgyak összegyűjtése most is Orlay utcai klubhelyiségünkben történik, a bábukat **március 11-én, hétfőn 9–11 óra** között várjuk az Orlay utca 2/b-be, ahonnan azonnal szállítják tovább a visegrádi múzeum munkatársai.

Remélhetőleg mód nyílik majd közös kiállításlátogatásra is, az érsekújvárihoz hasonlóan, máris várjuk azok jelentkezését, akik ezen résztvennének.

Játékos ember fotópályázat

A Magyar Társasjátékos Egyesület a társasjátékozás – mint közösségekben játszott szórakoztató és személyiségfejlesztő szabadidős tevékenység – népszerűsítésének céljából meghirdeti *Játékos ember* nevű fotópályázatát.

A pályázatra olyan fotók beküldését várják, amelyek egy társasjáték egy játékosal együtt jelenik meg. A képeken egyetlen ember, vagy annak jól felismerhető részlete látszódjon egy társasjáték részletével. A társasjáték részlete lehet egy felállított játszma állása, de lehet a játék egyetlen kiemelt jól felismerhető komponense is. Egy pályázó maximum 3 fényképpel indulhat. A karácsony és az ezt követő időszak alkalmas lehet minél több, témához kapcsolódó, fotó készítésére. A fődíj egy darab, a nyertes által megnevezett, legfeljebb 10 000 forint értékű társasjáték. A második helyezett egy Tobago társasjátékot, a harmadik helyezett egy Nincs kegyelem! kártyajátékot kap ajándékba. A beküldött fotók legjobbjai kiállításra, bemutatásra kerülhetnek.

A pályázatokat a palyazat@tarsasjatekos.hu címre várják. Az elküldött levél tárgyában a pályázat címét (Játékos ember) fel kell tüntetni. Beküldési határidő: 2013. február 10. Eredményhirdetés: 2013. március 1.

További (fontos) részletek a www.tarsasjatekos.hu honlapon, amit egyébként is ajánlatos tanulmányoznia minden társasjáték barátnak és készítőnek, tervezőnek!

Gyapjú a magyar textilkultúrában

*Pályázat tárgyak,
tárgyegyüttesek készítésére*

A Hagyományok Háza, a Népművészeti Egyesületek Szövetsége, a Békés Megyei Népművészeti Egyesület, a Békés Megyei Népművészetért Alapítvány és a Kézműves Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola meghirdeti a „Gyapjú a magyar textilkultúrában” című pályázatot.

A pályázat célja: olyan tárgyak, tárgyegyüttesek elkészítését várják hímzés, viselet, nemez, csipke, szöttes területekről, amely a Kárpát-medence és a magyar nyelvterület népi kézműves hagyományaira alapoz. Pályázhatnak: *magánszemélyek*.

Pályázati feltételek: A motívumkincsek, technikák felhasználásával a hétköznapokban használt, viselt, új tervezésű, a XXI. század emberének tárgyi környezetébe illő alkotásokra számítanak (lakástextil, öltözet, méteráru, stb.) A pályázat feltétele, hogy az alkotásban a gyapjú megjelenjen. A pályázaton más pályázaton még nem szerepelt alkotásokkal lehet részt venni.

Kategóriák: szövés, hímzés, csipke-, viselet-, nemez-, játékkészítés. Jelentkezés: 2013. szeptember 30-ig. A pályázati anyagokat 2014. január 13–25. között kéri beküldeni vagy eljuttatni. A pályázati kiállítások időpontja: 2014. március 07–28. További fontos részletek a Békés Megyei Népművészeti Egyesület honlapján.

Cím, érdeklődés: Békés Megyei Népművészeti Egyesület, 5600 Békéscsaba Orosházi út 32. Tel.: 66/442–122, 30/2997–789, Fax: 66/442–122, info@bmne.hu

Innovációs Nagydíj

A Magyar Innovációs Alapítvány – a Magyar Innovációs Szövetséggel, a Nemzetgazdasági Minisztériummal, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával közösen – 21. alkalommal teszi közzé a Magyar Innovációs Nagydíj pályázatot.

Az év legjelentősebb innovációját elismerő Innovációs Nagydíj mellett a kiemelkedő innovációs teljesítményeket további hat kategóriában is díjazták: Ipari-, Agrár-, Környezetvédelmi-, valamint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Innovációs Díjai. A legeredményesebb, 2007 után alapított innovatív mikro-, vagy kisvállalkozás a Magyar Innovációs Szövetség Innovációs Különdíját nyeri el. A díjak ünnepélyes átadására 2013 végén kerül sor az Országgházban.

Beadási határidő: 2013. február 6., 12 óra, 1036 Budapest. Lajos utca 103. I. em., innovacio@innovacio.hu. További fontos részletek: www.innovacio.hu

Krónika

Régi idők játéka – Válogatás a Nyíregyháza–Sóstói Múzeumfalú gyűjteményéből

Kedves Játsszótársak!

Örömmel értesítelek Benneteket (igaz így utólag), hogy a Sóstói Múzeumfalú gyermek-játék sikertörténete tovább folytatódik. Már többször írtam róla, illetve Egerben a Játék-konferencián bemutattam ezt az érdekes, értékes anyagot. Az 1990-es évek elején már

rendeztem kiállítást Vaján, de egy „újszülöttnék minden vicc új” mondást szem előtt tartva, ismét érdemes volt bemutatkoznunk. Igen, ez egy hálás feladat, hálás játékokkal.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei település, Vaja város Önkormányzata 2012. Szeptember 8-án Városnapot tartott, ezen programsorozat része volt a Sóstói Múzeumfalú gyermekjáték gyűjteményéből rendezett kiállítás, amely a Vay Ádám Múzeumban került megrendezésre. Vay Ádám (1656–1719) Rákóczi Ferenc udvari marsallja, Munkács és más várak kapitánya volt. Az 1969-ben alapított, és a ma már szépen felújított múzeum a Rákóczi-kor kutatásának, a hagyományok ápolásának központja, de számos időszakos kiállítás bemutatóhelye is.

A kiállításban a hagyományoknak megfelelően külön-külön vitrinekben, enteriőrben mutattuk be a fiúgyermekek játékaikat, a lánygyermekek játékaikat, a fiúk-lányok által egy-

aránt használt játékokat, a sport jellegű népi játékokat, valamint a játék hangszereket.

A parasztyermek életmódját, játékszerait és játékeszközait fényképekkel illusztráltuk. A gyermekek munkába való belenevelődését szolgáló paraszti játékszer bemutatásán keresztül segítette a kiállítás az általános iskolások hon- és népismeret oktatását is. A tárlat elsősorban a gyermekeknek, kisdíjaknak készült, de szólt mindazoknak, akik gyermekekkel foglalkoznak, a pedagógusokhoz, szülőkhöz és nagyszülőkhöz egyaránt.

A kiállításunk célja az volt, hogy a gyermekeknek, felnőtteknek bepillantást nyújtsunk egy, a már eltűnőben lévő világ életébe, ugyanakkor a természetes alapanyagokból készült paraszti gyermekjátékok révén megmutassuk a játékkészítés másfajta lehetőségeit is.

Ezen gondolatok jegyében a megnyitó alkalmával a gyerekeknek kézműves foglalkozásokat tartottak, a nagyobbaknak pedig retro játékokkal kedveskedtek a rendezvény szervezői.

A kiállítást Molnár Sándor múzeumigazgató nyitotta meg, s szeptember 30-ig láthatta a közönség.

*Dr. Bodnár Zsuzsanna
néprajzkutató, a kiállítás rendezője*

Babakiállítás Philadelphiában

Jó időben jó helyen – ez lehet a mottója az alábbi rövid beszámolóknak. Sikerült eljutnom az USA legnagyobb babamúzeuma által megrendezett babakiállítására.

A kaliforniai Susan Quinlan Baba- és Játékmackó Múzeum május 3–5. között rendezte meg Philadelphiában a művészbaba és mackókészítő művészek kiállítását. Az eseménynek kettős célja volt: kifejezni a művészeknek és gyűjtőknek az elismerést, amiért részt vesznek a babák és játékmackók világában, és felkelteni a fiatalabb generáció érdeklődését a babák és játékmackók iránt.

A részt vevő művészeknek az első két napon lehetőségük nyílt előadásokat tartani, fórumokon tapasztalatot cserélni, illetve műhelyfoglalkozásokat tartani.

Az esemény fő attrakciója a játékmackó készítőik számára a Beverly Port díj, a babakészítő művészeknek a Helen Bullard díj odaítélése volt.

Beverly Port több nemzetközi díjjal kitüntetett baba- és mackókészítő, nevéhez fűződik a „játékmackó készítő művész” meghatározás. 1974 után az ő munkásságának köszönhetően terjedt el széles körben a játékmackó tervezés és készítés.

Helen Bullard alapította 1963-ban az Amerikai Babaművészek Nemzeti Intézményét (NIADA) amelynek egy ideig elnöke is volt. Elismert szobrász, játékmackó és művészbaba készítő. Több könyv szerzője, számos baba magazin szerkesztője.

A harmadik napon a kiállítás és vásár megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt. Ekkor nyílt alkalmam a kiállítás helyszínére, a philadelphiai Ramada szállóba ellátogatni, ahol lehetőség volt a résztvevő művészekkel találkozni illetve a kiállított műveket meg is lehetett vásárolni.

Hat nagy teremben állították fel az asztalokat, amelyeken szebbnél szebb alkotások sorakoztak. Sikerült néhány babakészítővel személyesen is megismerkednem. A bemutatott figurák többnyire drótvázra épített fimoból vagy polimer clay-ből készültek, de voltak ott egyéb technikai megoldások is. Felhasználtak természetes anyagokat, pl. fát, terméseket, melyekből különleges alkotások születtek. Ahány művész, annyiféle stílus, technika, mind egyedi és különleges.

Sok fantasztikus figurát láttam. Nagyon tetszettek Kevin Buntin polimer clay és egyes technikával készített mesefigurái. Monine Brocco tündérvilága és Lilian Alberti

humoros figurái felejthetetlenek ebben a kategóriában.

A művészek közül kiemelkedik Roxanne Maria Sullivan, aki az Év művészbabája c. versenyt harmadszor nyerte meg. Figuráit polimer clay-ből készíti, mesteri kidolgozással. Világszerte ismert portré babáiról is. Tudását nagy érdeklődéssel kísért tanfolyamok keretében adja tovább.

Láttam túfilc technikával készült csodálatos figurákat és kedves játékmackókat. A játékmackó készítő művészek asztalai előtt sokan megálltak, megcsodálva a legkülönbözőbb méretű és karakterű macikat, és persze sokan vásárolták is azokat. Judy Mathis játékmackói mellett sem lehetett elmenni, néhányukat az alkotó mosolyától kísérve kézbe venni, megsimogatni.

Különlegesen egyedi Nancy Conin miniatűr babavilága. A művésznő hihetetlen technikával készíti és öltözteti ezeket a babaházba illő figurákat.

Végül, de nem utolsó sorban meg kell említenem Marina Yax orosz származású babakészítő munkáit. Ő kb. 70 cm nagyságú, gyönyörű kosztümökbe öltöztetett figurákat készít, a legapróbb részletekig gondosan kidolgozva azokat.

Összefoglalva: a vásár számomra nagyon tanulságos volt. Megismertem különböző technikákat, a művészek szívesen meséltek figuráikról a tervezéstől a megvalósításig. A kiállító művészek névsora megtalálható a www.quinlanmuseum.com/convention/participant internetes oldalon, és természetesen mindenkinek van saját weboldala is. Szívesen ajánlom a hazai babakészítőknél ezeknek a művészeknek munkáit, hogy legalább virtuálisan gyönyörködhessenek bennük.

Szövérfy Katalin

Játékos kiállítás Budapesten

Több mint 120 videojátékon keresztül mutatja be a műfaj történetét a Vam Design Center október 19-én nyíló, Game On című interaktív kiállítása, amelynek látogatói az összes programmal a korhű szerkezeteken játszhatnak. A videojátékok történetét a kezdetektől napjainkig áttekintő vándorkiállítást tíz éve állította össze a londoni Barbican Center; azóta 27 országban járt már, az anyag azonban minden állomáshelyen módosul – mondta a tárlat

projektmenedzsere az MTI-nek. Merker Viktor beszámolója szerint a mintegy ezer négyzetméter alapterületű kiállításon olyan játékokkal játszhatnak a látogatók, mint a Space Invaders, a Mario Bros., a Tetris, a Super Brakeout, a Prince of Persia vagy a Star Wars. Minden program a bemutatásakor használatos szerkezeteken fut, így a Vam Design Center tereiben többek között Commodore 64, Atari és ZX Spectrum gépek, korai videojátékok és konzolok várják a közönséget. ... igyekeznek felhívni a figyelmet a videojátékok történetének magyar vonatkozásaira is, hiszen a nyolcvanas évektől sok játékszoftverben van magyar munka, amiről a közönség gyakran nem is tud.

A kiállításban lehetőség lesz iskolai tanórák megtartására, és a Vam Design Center több kísérőprogrammal készül... a tárlat hangsúlyosan meg kívánja szólítani a családok nőtagjait is. Merker Viktor elmondta, hogy a 2013. január 8-ig látható kiállítás finisszázsa kapcsán rendezik meg a Mobil vikend elnevezésű programjukat, amelynek keretében fiatal számítástechnikusok és civilek dolgozhatnak ki és juttathatnak fejlesztésre alkalmas állapotba egy játéktervet, amelyből, ha sikerrel járnak, piaci termék lesz – derül ki az MTI tudósításából.

Mmonline, 2012-10-10 11:44:00

Szünidő az unokákkal

Családi program az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézményben 2012 nyarán.

A programsorozat ötletét az adta, hogy nyáron sok nagyszülőre hárul kellemes, de néha nehéz feladatként az unokákkal való törődés gondja. Az iskolai, óvodai szünet hosszú, a legtöbb szülő – a közös nyaralást kivéve – dolgozik és nagyon jó eset az, hogy ha van egy aktív vidéki-pesti nagymama, nagypapa. A különböző színes, érdekes táborok sok esetben drágák, a gyerekek számára emellett is szükséges értelmes, tartalmas elfoglaltságot találni. Ezt ismerte és karolta fel Müller Istvánné intézményvezető és munkatársai, elsősorban Békefi Anna programszervező. Matuz Edit nyugdíjas múzeumpedagógus a Petőfi Irodalmi Múzeumban eltöltött éveinek tapasztalataival járult hozzá a rendezvény sikeréhez. Elmondhatjuk, hogy mindkét generáció elégedett volt, mert JÁTSZANI

MINDIG JÓ. Július, augusztusban heti két alkalommal, délelőttönként, 10–12 óra között tartottuk a foglalkozásokat, egyet a Kiskorona utcai, egyet pedig a Meggyfa utcai Idősek Klubjában. A klubok biztosították a helyet, berendezést, anyagokat, illetve a vendéglátást, üdítőt, limonádét, zsíros kenyeret, egy kis csokoládét, amit a gyerekek mindig nagy örömmel fogyasztottak el. Kialakult egy kis közösség, akik részt vettek több programon, de előfordult, hogy valaki egy alkalommal hozta el vidéki vagy Pesten messze élő unokáját és hálás volt a tartalmas találkozási lehetőségért. Az Intézmény dolgozói minden kerületi klubba, otthonba eljuttatták a programokat, megjelent a www.obuda.hu honlapon, az Óbuda Újságban is több esetben szerepelt fotókkal színezett ismertető. Ennek köszönhetően nemcsak a klub törzsvendégei, hanem az unokákat éppen istápoló, a nyugdíjhoz csak közelálló, dolgozó nagyszülők, esetenként szülők is részt vettek a rendezvényeken. A résztvevők kellemes időtöltése mellett így a klubok ismertsége is növekedett.

Röviden ismertetjük a programokat, hátha sikerül ötleteket adnunk más közösségek számára is.

Az első alkalommal, július 17-én Müller Istvánné bevezető, köszöntő szavai után Marsovszky Gyula népi iparművész, a Skanzen külsős munkatársa, a Kenderkóc Webáruház „üzemeltetője” mutatkozott be az érdeklődőknek, akikhez csatlakoztak a Kézimunka Kör tagjai és táborozó gyerekek is. Népi játékokat – krumli puska, lúdtoll síp – készítettünk, kipróbáltunk sok-sok régi paraszti játékszert és vásárolni is lehetett.

Július 19-én Matuz Edit vezetésével megtudhattuk, hogy mi is az Ex Libris, elkészíthettük saját tervezésű és kivitelezésű könyvjelünket. Az egyszerű, mégis újszerű (fakockákra dekorgumiból felragasztott minta) technika kicsiknek és nagyoknak is tetszett, sok jó, hazavihető alkotás született. A foglalkozás a Petőfi Irodalmi Múzeum legszébb Ex Libriseinek levetítésével zárult.

Július 24-én a Bábakadabra Bábszínház mutatkozott be nekünk. Revuczky Nóra és Szörényi Éva bájosan és szórakoztatóan játszotta el Rémusz bácsi meséit, amit átátszóttak interaktív elemekkel. Az öt rövid történet a Róka ravaszágáról és a Nyúl fur-

fangosságáról szól, meg-megszakítva a Mesélő és a mindig cserfes, gyerekek nyelvén beszélő Bábraka Manó rövid párbeszédeivel. A végén a gyerekek hatalmas lelkesedéssel ismerkedtek meg a bábokkal és életre keltőikkel, népes, vidám kis csapat gyűlt össze a Kiskorona utcai klubban.

Július 26-án Papp Dalma és Matuz Edit irányításával izgalmas alkotómunka folyt a Meggyfa utcai klubban. A szeptember 28-án a Petőfi Irodalmi Múzeumban megrendezendő Kutatók Éjszakája egyik programja a „Milyen lesz a jövő 2025-ben” címmel meghirdetett rajzverseny eredményhirdetése, díjkiosztója és a legjobb munkákból készített mini-kiállítás megnyitója lesz. Erre a pályázatra különböző technikákkal készítve remek jövő-víziók születtek a gyerekek mellett a felnőttek keze nyomán is.

Július 31-én került sor Matuz Edit vetített képes játéktörténeti előadására, amiből megtudhatták az érdeklődők, hogy játékszerként vagy rituális tárgyként használták az őskori tárgyak egy részét, azt, hogy mivel játszottak a római kori, a középkori gyerekek – és felnőttek – azt, hogy milyenek voltak a 19–20. század eleji jellemző fiú és leány játékok. Néhány középkori másolat segítségével kipróbáltuk, hogy milyen a malom, a kockajáték, az ostromjáték, miként találta meg az athéni királyfi a labirintusban a Minotaurost, hogyan játszották a mancalát és milyenek a reneszánsz ruhájú öltöztetőbabák. Arra buzdítottunk mindenkit, hogy hozza el régi kedvenc játékát, néhányal megismerkedhettek a résztvevők.

Augusztus 2-án a Meggyfa klub árnyas kertjében Papp Dalma vezetésével agyagból készített állatok, emberek keltek életre, kis edénykéket gyúrtak szorgos kezeikkel. A „Formát öltő képzelet” szárnyán szép számú alkotó kedvű nagymama (volt nagypapa is!) és kisfiú, kisleány kellemes és kezdet, elmét ügyesítő órákat töltött itt.

Augusztus 6-án, a közel 40 fokos melegben hallgattuk végig Dávid Ádám meseírónak, a Móra Kiadó szerkesztőjének, a Pagony Kiadó színeiben tavaly megjelent első kötete: A Virág utcai focibajnokság ismertetőjét. A filmes könyv előzetes, a Rubik Anna szellemes, színes illusztrációiból összeállított történet, amelyben a nagyi éppen olyan fontos

szerepet játszik, mint unokái, különösen Koppány a koppelóművész méltán keltették fel a közönség figyelmét. A délelőtt vidám koppelással, többek között két különböző állat társításának lerajzolásával zárult.

Augusztus 9-én a kisfiúk nagy öröme sárkánykészítésre került sor a Meggyfa utcában. Szatai Miklós sárkánykészítő nagymester „alig” bírta az iramot, az ott lévő érdeklődők mellett több sárkányt kellett néhány éppen hiányzó gyerekek számára is megalkotni. A kert életre kelt a virgonc sárkányeregető gyerekek vidám futkározásától, nevetésétől, akik örömmel vitték haza „zsákmányukat”.

Augusztus 16-án, utolsó alkalommal Matuz Edit az Ex Libris készítésnél megismert technikával mesenyomdát készített a gyerekekkel. Benedek Elek: Kóro és a kismadár című meséjéből alkottunk képregényt, mindenki válasszhatott és elkészíthetett egy szereplőt – mit a saját ötletű nyomdájával együtt – amit hazavihetett.

Vidáman, alkotókedvvel, új barátságok kialakításával töltöttük a nyarat, tervezzük a következőt és alkalmat találunk arra, hogy évközben is legyen lehetőség a különböző generációk tartalmas, játékos összejöveteleire.

Matuz Edit

Karácsonyi ajándék Társaságunktól a Dévai Szent Ferenc Alapítvány gyermekeinek

Idén titkárunk, Kissné Sztraka Annamária kezdeményezte az ajándékküldést, aki egy régi műanyag babát öltöztetett fel és stafírozott ki olyan gazdag, minden alkalomra szolgáló saját kötésű ruhátárral, amilyenel biztosan meg nem találkoztak az ott nevelkedő gyermekek. Csatlakozott hozzá Maruzsné Kovács Éva, aki három - korábban Fülöp Klára által közkinccsá tett - műanyag fejecskehez készített testet és csinos öltözetet, cipősdoboz lakást. Annamária vitte el a csomagot az Alapítványhoz, reméljük, azóta jól játszanak velük a dévai gyerekek. Köszönjük vállalásukat, remélem, jövőre is folytatódik a jó szokás!

Gy.E.

Nincsenek gyerekek – emberek vannak

Janusz Korczak öröksége

A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége, a Lengyel Intézet, a Magyar Pedagógiai Társaság és az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai

Kara hívott egész napos konferenciára december 10-ére a Kar Kazinczy utcai épületébe, a gyermekjogok úttörőjéről megemlékező konferenciára. A rendezvény feletti magas szintű tiszteletbeli védnökséget Anna Komorowska, a lengyel és Herczegh Anita, a magyar köztársasági elnök felesége, a program felett pedig Marek Michalak, a Lengyel Köztársaság gyermekjogi biztosja és prof. Szabó Máté, az alapvető jogok biztosja nyújtották. A lengyel és magyar előadók együttesen mutattak be egy kimagasló – hazánkban azonban eddig sajnos alig ismert – életutat, amely a gyermekjogok elismertetéséhez vezetett, s amely a második világháború alatt elhagyottá vált gyermekek gondviselőjévé vált „öreg doktor” pártfogoltjaival együtt elszenvedett tragikus sorsával ért véget. Csak remélhetjük, hogy a számos szakértőt és illetékest szóhoz juttató konferencia hozzájárul a gyermekjogok ismertebbé válásához és főleg elismertetéséhez, amelyek között a játszáshoz való jog is szerepel, és aminek érdekében még nagyon sok a tennivaló.

Gy.E.

Gyászolunk

Gyászol a győri Baba klub – és vele az egész Játék Társaság

Nagy fájdalom, szomorúság ért bennünket. 2012. november 11-én örökre elaludt **Bordós Józsefné, Kati**.

Tudtuk, hogy nagyon beteg vagy, de reméltük, bíztunk benne, hogy legyőzöd a betegséget. Olyan bátran, hatalmas akarattal küzdöttél, nem akartad tudomásul venni a bajokat, élni akartál, alkotni, tanítani minket. Mindig derűs, mosolygós arcod nem árulta el fájdalmadat, küzdelmedet. Néha ha neki keseredtél, kicsit pár szóval el-elejtettél pár

gondolatot a bajokról, de aztán elmosolyodtál elterelted a gondokról figyelmünket és már terveztünk, alkottunk együtt. Készültek a mackók, babák a fenyőfa díszek, vagy éppen a húsvéti figurák. Mosolyogtak a macik, nevettek a babák, ragyogtak a gyöngyök. Csillogásuk, fényük most elhalványult, szomorúság van mindenhol, bánat és csend, keserűség. Hiányzol, nagyon hiányzol, mindenkinek. A családnak a szeretteidnek, ismerőseidnek, az egész babás közösségnek. Annak a közösségnek mely a második otthonod volt, ahol jól érezted magad, ahol számtalan díjjal ismerték el munkádat, tudásodat. Olyan igazságtalan ez a sors, mindig a jók mennek el. Hisz Te olyan jó voltál, sokat dolgoztál küszködtél nem ezt érdemelted. Olyan fiatal voltál, tele tervekkel, készültél a kiállításra, rongy baba családot terveztél, mondtad: ez pont jó. Megcsinálom. Pedig tudtad, hogy már nincs erőd, fáradt voltál, nagyon sokat szenvedtél, de nem árultad el, hazudoztunk egymásnak, csak mikor letettük a telefont akkor törött el a mécses, percekig sírtam. Még vasárnap reggel is jópofiztunk, mosolyogtál, megkértél, kérjek fájdalomcsillapítót, örültél nekem, nem akartad, hogy elmenjek, pedig nehéz volt a beszéd, fulladtál, de túrted a szenvedést. Még olyan sok mindent meg kellett volna beszélünk. Drága Katikánk, Te mindig velünk leszel, a tanításaid, a szereteted velünk marad örökre. A kis mackók mindig mosolyogni fognak ránk általad, hisz a mosolyt a szeretetet Te adtad nekik és a gyöngyök csillogásában is téged látunk. Csak most nagyon nehéz még, nélküled. Elengedünk örök utadra, Neked most már könnyebb nem szenvedsz, Isten Veled!

Hegy Tiborné

Kati több éven keresztül volt Társaságunk játék babáért, mackóért adott díjának nyertese is! Csak a következő pályázaton hiába keressük munkáját!

Csókos Varga Györgyi, kézművesek nemzedékeinek mestere, képzőművész, festő, iparművész, Etyek díszpolgára, *Magyar Örökség díjas*, befejezte földi pályáját 87-ik évében december 6-án. Társaságunk tagjait is oktatta. 8 gyermekén, unokáin, dédunokáin kívül emlékét tisztelettel, szeretettel, hálával őrzi a hazai művész-népművész társadalom és köztük Társaságunk tagjai is.

Levélhullás

„Babák között”

Szubjektív bevezető

Vettem, kaptam babákat az elmúlt évtizedekben, melyek csak arról szóltak, tetszenek-e. Oda kerültek az otthonomba, egy budapesti panelba, ahol egy 18.századi körösfői szobában élek, dolgozom. A gyönyörű kék, piros meghatározó színek között ott vannak édesanyám gyűjtései: régi falusi használati eszközök, de ez nem múzeum: a köpülön ül egy csajnyica, a néprajzos könyvek tetején innen-onnan való kicsi és nagy babák. A számítógépem körül kavicsbaba, sóbaba. Az ágyam melletti gyönyörű cserge szélén söprű és levendula babák ülnek. A babák jól megférnek a szakkönyvekkel, s elvannak a jegyzet halmok, javítandó szakdolgozatok között.

Kerestem az utat azokhoz, akik babákkal foglalkoznak, így ismertem meg a kiváló tudóst, a Kiss Aron Magyar Játék Társaság örökké fiatal, energikus elnökét dr. Györgyi Erzsébetet. Eljártam a győri kongresszusokra, kiállításokra, néha írtam a Forgóba. Kicsit kívülállónak éreztem magam a nagyszerű tagtársak között, hiszen én nem tudtam babát készíteni, nem kutattam a történetüket, csak éreztem azt, hogy jó azok között tiszta lelkű, világot gyerekszemmel is látók között lenni, akik babákkal foglalkoznak.

Dr. Györgyi Erzsébetnek többször elmondogattam „bajaimat.” Aztán eljött hozzám 2012 januárjában, és megértette, megérezte, hogyan élek a babák között. Az ő segítségével, támogatásával vágtunk bele a kiállításba. Tanácsot adott, miképpen lehetne tematizálni a közel 400 babát, akik egy része (a csuhéból készültek) révfülöpi lakosok.

A „Babák között” kiállításnak P. Miklós Tamás, Révfülöp polgármestere adott helyet a Tóparti Galériában. Kovács Pepi, Kondorné Zsuzsa pedig úgy rendezte meg, hogy jó volt még ma is benézegetni nyitás előtt az ablakon. Te jó, ég, ezek az én babáim.

Erzsike nyitotta meg a kiállítást. A jelenlévők (nemcsak rokonaim és barátaim) még akkor is taglalták szavait, amikor már elment. A babák szerepéről, hogy ideje elfoglalni a helyüket a mai világban. A játékhoz való jog érvényesüljön végre a gyermekek világában.

Ehhez persze, az is kell, hogy harcoljon érte a Játék Társaság, legyenek ti kedves tagtársak, s legyenek, akik továbbadják a játék, a baba szeretetét.

Szubjektív befejezés

Erzsikével Balatonfüreden a Kerektemplommal szembeni padon találkoztunk. Dél előtt még Kolumbán Zsuzsa csodás babakiállítását látogatta meg. Velünk is megnézte ismét a gyönyörű babákat, aztán irány Révfülöp. Ült a Balaton közeli padon, lapozgatta papírjait, amelyek közül titkok kerültek elő, hiszen volt már itt babakiállítás, a polgármesterrel (kiváló helytörténész) voltak közös munkái Zánkán. Megigazította haját, és úgy beszélt nekünk a babákról, a Játék Társaságról, hogy mosolyogva néztünk jelen lévők egymásra is. Azt is erősítve bennünk, hogy játszani jó, játszani mindig kell, a játékhoz a gyermeknek joga van, de a felnőtteknek sem szabad elfelejteni a játék örömét. Higgyük, hogy tudunk még sokat együtt játszani.

Lux Judit – a szerző

ragaszkodik a mellékelt írásához.

A Babák között c. kiállítás 2012. szeptember 22-én nyílt meg, meghívója megjelent folyó évi 2. számunkban. A szerk.

Babarestaurátort keresők, figyelem!

Kedves Forgó Olvasók!

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam!

Hollósi Éva vagyok, és Zsidek Katalin baba-restaurátor nemrég azzal tisztelt meg, hogy felkért, folytassam az általa oly magas szinten művelt szakmát. Ez elég nagy kihívás számomra, és igyekszem bemutatni az alábbi rövid önéletrajzommal, hogy méltó utóda leszek Katalinnak.

2001-ben végeztem a Képzőművészeti Egyetemen, mint képgrafikus művész. A grafikus munkákkal párhuzamosan, már régóta foglalkozom a képző- és iparművészet számos ágával. Több mint tíz évet dolgoztam egy restaurátor cégnél, folytattam díszlet és jelmeztervező tanulmányokat és önállóan is képeztem magam divattörténetből.

Ezek mellett saját tervezésű babakészítéssel is foglalkozom a mai napig. Az általam baba-szobornak nevezett alkotásokat az elmúlt tizenhét évben fejlesztettem magas színvonalra, felhasználva ehhez a fent említett szak-

ágakban szerzett tapasztalataimat. Az itthoni babakészítők is talán innen ismerhetnek, hiszen 1999 és 2002 között részt vettem a győri babakiállításokon, és számos más babakészítéssel kapcsolatos kiállításon, ahol fontos díjakkal jutalmazták alkotásaimat. Munkámra a precíz varrás, finom természetes anyagok kiválasztása, és a maximális korhűségre való törekvés a jellemző. Ezeket látva kért fel pár éve egy régiségbolt arra, hogy öltöztessen fel antik babáit, legutóbb pedig a fehérvári Moskovszky gyűjtemény bízott meg egy francia divatbaba öltözetének elkészítésével.

A fent említettek mellett, Zsided Katalin bizalma, szakmai tapasztalatainak átadása ösztönzött arra, hogy elfogadjam felkérését és antik babák restaurálásával folytassam pályafutásom.

Remélem levelem elnyerte bizalmukat!
Szívélyes üdvözléssel:

Hollósi Éva
Tel.: 30/209-0924
e-mail: hollosieva@gmail.com

Több, mint „kézműves” siker...

A Kőbányai Időstanács, az Idősek Hete alkalmából, (amely október 1-7.), kézműves pályázatot hirdetett. Magam, mint friss nyugdíjas, és olyan valaki, akinek még nem volt lehetősége saját kerületében megmutatni 2007. után készült alkotásait, úgy gondoltam, pályázom a Nyugatosaimmal, a Mozart és én c. produkcióval és a Siratóasszonnyal a Zichy Mihály adaptációból. Ezeket a munkáimat mind a győri babaversenyre készítettem 2006, 2007, 2008-ban, ezért a Kőbányai Szabadidőközpontban 2005, 2006-ban rendezett kiállításaimon még ezek a munkák nem szerepelhettek. Igaz, azóta Kőbányán nem is volt lehetőségem kiállítani, ezért mindenképpen szerettem volna, ha kiállítják a munkáimat. A pályázaton egyik díjazott lett a Szent Péter kávéház, és egy nagyon kellemes díjkiosztó keretében könyvvásárlási ajándékkártyát vehettem át több társammal együtt, akik másfajta kézműves tevékenységben jeleskednek. A munkáim egy hétig voltak láthatóak a Patakiban, amelyet most Kőrösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központ-

ként neveznek. A díjkiosztó után kellemes operett esttel lepték meg a kőbányai nyugdíjasokat, a Központ színháztermében, ahol telt ház fogadta a művészeket.

Rónai Katalin

Kati kedvesen meghívott és így jelen lehettem az eseményen. Tanúsíthatom, hogy munkáinak színvonala messze kimagaslott a mezőnyből, ha rangsoroltak volna, első díjas lehetett volna. Gratulálunk! A szerk.

Orbánné Balogh Katalin népi iparművész!

...Örömmel értesítelek arról, hogy a mai napon a Hagyományok Háza elbírálása szerint – sokévi munkám eredményeképpen, népi játékkészítő–népi iparművész lett belőlem.

Remélem Mikulás napjára sikerült örömet szereznem Neked, én igazán nagyon örülök!
Szeretettel üdvözöllek!

Kati – „Katibaba”

Szívből gratulálunk! Még sok Tagtársunknak kívánánk hasonló sikert!

Tagtársunk a miniatűr művek alkotóinak élvonalában

Évek óta nagy szeretettel hívnak vissza a minden év májusában Londonban megrendezésre kerülő Kensington Dollshouse Festival-ra, ami Európa legnagyobb miniatűrökkel foglalkozó fesztiválja és vására, s ahol tömegtermékek helyett csak kézzel készült munkák kaphatnak helyet.

Tavaly első ízben kaptam meghívást a Chicago International-re, a világ legnagyobb miniatűrökre koncentráló eseményére. Nemcsak vásár ez, hanem kiállítás, ahol képviselhetnek a legnagyobb, a témára szakosodott magazinok is, és ahol lehetőség van tanulásra is, a művészek által tartott több napos kurzusokon. Alkalmanként 250–270 kiállító vesz részt az eseményen, s több ezernyi látogató érkezik a világ minden szegletéből. Nagy megtiszteltetésként az idején siker után meghívást kaptam a jövő évi fesztiválra, amit örömmel fogadtam el.

Skultéti Orsolya
IGMA Fellow

A Kiss Áron

Magyar Játék Társaság célja

Összefogást és fórumot biztosítani a játékokkal, a játésszal foglalkozó, legkülönbözőbb területeken működő szakembereknek és intézményeknek. A magyar és magyarországi játékkultúra értékeinek felkutatása, őrzése, széleskörű terjesztése és korszerű továbbfejlesztése. ...a témakörrel foglalkozók szellemi, gyakorlati és módszertani támogatása... a hasznos ismeretek, a humánus jellemvonások, a kreatív készségek, a társadalmi, nemzeti önismeret fejlesztését szolgáló és a családi nevelést segítő játékok kidolgozásának elősegítése, azok bemutatása és elterjesztése. A játékkultúrával foglalkozó szaktudományok és a játék az oktatás és a közművelődés terén való alkalmazása eredményei, valamint a játékfejlesztés során létrejött szellemi és tárgyi alkotások, újszerű törekvések népszerűsítése. A játékkal foglalkozók érdekeinek érvényre juttatása. A kortárs és jövőbe mutató, innovatív és készségfejlesztő játékkultúra támogatása. Az emberiség játékkultúrájának, a játék kultúrtörténetének megismertetése a hazai társadalommal. A gyermekek törvényben elismert, játékhoz fűződő joga érvényesítésének szorgalmazása.

Szja 1 %

Köszönjük 16 Jóakarónknak 2011. évi személyi jövedelemadójuk Társaságunknak szánt 1%-át, amely 84.886 Ft-ot tett ki. Ez most szó szerint a túléléshez segít. Kérjük, használják többen idén a mellékelt EGYSZA lapot és rendelkezzenek javunkra. Csak adóazonosító jelüket szíveskedjenek ráírni és a hátlapon leírtak szerint beküldeni az Adóhatósághoz. Ha ezt 100 tagunk megtenné, megszabadulnánk napi filléres gondjainktól!

Tagdíj

Minimális összege évi 1000 Ft, nyugdíjasnak, diáknak, munkanélkülinek 500 Ft. Kérjük, ezen felül lehetőségük szerinti összeggel támogassák a Társaságot fennmaradása érdekében. Jelen Forgó számhoz a tagdíj és támogatás befizetéséhez csekket mellékelünk, sajnos nem jutott mindenkinek. Akinek most nem jutott, mivel a csekk továbbítás árát a befizetett összegből levonják és az így csökkentett összeg jut a Társaságnak, azt kérjük, lehetőleg OTP fiókban fizessék be a tagdíjat és támogatást a Kiss Áron Magyar Játék Társaság címére a 11702036–20657972 számlaszámra.

Tagjaink a Forgót tagdíj ellenében kapják. A tagdíjfizetést Kissné Sztraka Annamária titkár tartja nyilván és fogadja közvetlenül is.

Köszönjük a tagdíj befizetéseket és túlfizetéseket! Kérjük aki még nem fizette volna be, szíveskedjék pótolni.

Cím, elérhetőség

A Társaság és tisztségviselői elérhetőségei a lap alján.

A Forgót akkor tudjuk küldeni postán, vagy e-mailen, ha címüket, e-mail címüket és annak változását pontosan tudatják. Ha megadják e-mail címüket, hamarabb kapják a Forgót és időközben hírleveleket is küldünk.

Kérjük, küldjenek egy e-mailt gyorgyie36@t-online.hu címünkre és attól kezdve több hírlevelet is kapnak és a Forgót is megjelenése napján.

Szerkesszük együtt a Forgót!

Várjuk írásait, híreiket, hogy azokat továbbadhassuk a Forgóban, vagy a megújult honlapon:

www.kamjt.hu

Köszönet Támogatóknak:
a Nemzeti Kulturális Alapnak

Nemzeti
Kulturális
Alap

Forgó, a Kiss Áron Magyar Játék Társaság (KÁMJT) lapja.
ISSN 1586–1570. Megjelenik negyedévente.

Felelős kiadó: a Társaság elnöke; felelős szerkesztő: dr. Györgyi Erzsébet.
Címünk: Kiss Áron Magyar Játék Társaság, 1024 Budapest, Buday László utca 7.
E-mail: gyorgyie36@t-online.hu, honlap: <http://www.kamjt.hu>.

További kapcsolattartás:

dr. Györgyi Erzsébet, telefon/fax: 1/315–6193, e-mail: gyorgyie36@t-online.hu.

Kissné Sztraka Annamária, e-mail: amsztraka@gmail.com.

Bankszámlaszámunk: 11702036–20657972, adószámunk: 19039224–1–41.

Ötleteket, javaslatokat szívesen fogadunk